

AB voorstel

Steller	Beleidsadviseur
Afdeling/team	Unit Advies & Support
Datum	19-6-2024
Onderwerp	Verkenning ambtshalve toekenning Individuele Inkomenstoelage
Volgnummer	1224-02
Geagendeerd	Voor bespreking
Bijlagen	2
Portefeuillehouder DB	Mevrouw d'Hondt

Te nemen besluit:

Op basis van de verkenning die ambtelijk is uitgevoerd, de verschillende opties bespreken en richting geven aan de verdere uitwerking.

Toelichting

Al enige jaren voeren we de Individuele Inkomenstoelage uit. Om voor een individuele inkomenstoelage in aanmerking te komen, kunnen inwoners een aanvraag indienen. De voorwaarden om in aanmerking te komen voor deze toeslag, is dat de inwoner over een langdurig laag inkomen en geen in aanmerking te nemen vermogen beschikt, en geen uitzicht op inkomensverbetering heeft.

Op 28 september 2023 heeft de RCR het Algemeen Bestuur per brief geadviseerd om per 1 januari 2024 een andere wijze van toekennen en uitvoering van de Individuele Inkomenstoelage toe te passen. De aanleiding voor dit advies is dat de RCR:

- "bezorgd is over het feit dat de Individuele Inkomenstoelage (IIT), die er juist op is gericht om de financieel meest kwetsbare bewoners te ondersteunen, naar het zich laat aanzien voor een aanzienlijk deel onbenut blijft;
- constateert dat de huidige systematiek in het algemeen een nadelige uitwerking heeft."

Het Algemeen Bestuur van de RDWI heeft verzocht om onderzoek te doen naar de haalbaarheid van het voorstel van de RCR en in beeld te brengen wat de effecten daarvan zijn. In dit voorstel wordt nader ingegaan op deze verkenning.

In de bijlage treft u het voorstel van de RCR en de uitkomsten van de ambtelijke verkenning aan. Na bespreking in het Algemeen bestuur op 10 juli wordt de richting die besproken wordt verder uitgewerkt. Voor zover van toepassing (afhankelijk van de bespreking), zal in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 3 oktober 2024 en het Algemeen Bestuur van 6 november 2024 een voorstel tot wijziging van de verordening en beleidsregel ter besluitvorming worden voorgelegd. Ook zal een concept antwoord op het advies van de RCR worden voorbereid.

Argumenten voor gekozen richting

Ambtshalve toekennen zorgt voor meer gebruik van de regeling

Het ambtshalve toekennen van de IIT is alleen mogelijk voor inwoners met een bijstandsuitkering, omdat van hen alle benodigde gegevens bekend zijn bij de RSD. Dit is de meest effectieve oplossing om alle rechthebbende bijstandsklanten jaarlijks financieel te ondersteunen en onderbenutting tegen te gaan.

Per gemeente variëren is mogelijk

De keuze om wel of niet ambtshalve toe te kennen, kan beïnvloed worden door financiële haalbaarheid. Per gemeente kan daarom bepaald worden of ambtshalve toegekend wordt. Dit verandert niet aan de voorwaarden voor en het recht op de toeslag; als inwoners die aanvragen aan de voorwaarden voldoen, ontvangen zij de toeslag. Het betreft een open einderegeling.

Voor een uitgebreidere inhoudelijke onderbouwing verwijzen wij u naar de bijlage met de uitkomsten van de ambtelijke verkenning.

Kanttekeningen en risico's

Ambtshalve toekennen van de IIT leidt tot stijging van de programmakosten IIT

Onderzocht is hoeveel klanten van de RSD mogelijk de IIT onbenut laten. Als overgegaan wordt tot ambtshalve toekennen en uitbetalen, en uitgaande van € 700 per huishouden bij die klanten met een bijstandsuitkering, die hun recht nog onbenut hebben gelaten, dan betekent dit aan extra uitgaven een bedrag van circa € 200.000. Dit betreft dus alleen de verstrekkingen aan inwoners zelf. De wijzigingen brengen geen veranderingen met zich mee in de structurele uitvoeringskosten (niet in positieve en niet in negatieve zin), omdat het proces van toekenning voor een groot deel al geautomatiseerd is.

Gemeente	Schatting extra uitgaven
Bunnik	12.650
De Bilt	58.500
Utrechtse Heuvelrug	38.750
Wijk bij Duurstede	22.100
Zeist	68.000
Totaal	200.000

Omdat de Individuele Inkomenstoelage een openeinderegeling is, betreft dit een schatting. Ook inwoners zonder bijstandsuitkering maar met een laag inkomen kunnen recht hebben op een voorziening zoals de IIT.

Variëren per gemeente is een afwijking van de lijn om regionaal afgestemd beleid uit te voeren

De beleidsvoorbereiding en de uitvoering van de Participatiewet is belegd bij de GR RDWI, waarmee het Algemeen bestuur van de RDWI namens de gemeenten de bevoegdheid heeft om regionaal beleid vast te stellen en uit te laten voeren. Een wijziging in werkwijze zoals door de RCR is geadviseerd, leidt tot een groter gebruik van één van de regelingen binnen de Participatiewet. De wens voor eenduidig beleid aan de ene kant en de financiële haalbaarheid bij gemeenten aan de andere kant leidt

tot de vraag wat de reikwijdte is van eenduidig beleid binnen de gemeenschappelijke regeling. Daarom adviseren we om hierover het gesprek binnen het Algemeen bestuur te voeren. Afhankelijk daarvan zullen we een voorstel over de Individuele inkomenstoelage verder uitwerken.

Stappen afstemming

Besproken met		Datum	Resultaat
MT	Ja/nee	2-4-2024 28-5-2024	Akkoord
DB	Ja/nee	19-6-2024	Akkoord
AB	Ja/nee	10-7-2024	
AO	Ja	24-4-2024	Besproken
RCR	Ja	April/mei	Besproken diverse momenten

MT voorstel

Managementteam RSD Kromme Rijn Heuvelrug

Besluit Conform voorstel

Anders: _____

Datum MT vergadering: 28 mei 2024

Handtekening directeur

DB voorstel

Dagelijks bestuur van RDWI Kromme Rijn Heuvelrug

Ter informatie

Voor besluit Conform voorstel

Anders: _____

Datum DB vergadering: 19 juni 2024

Handtekening voorzitter:

AB voorstel

Algemeen bestuur van RDWI Kromme Rijn Heuvelrug

Ter informatie

Voor besluit Conform voorstel

Anders: _____

Datum AB vergadering: 10 juli 2024

Handtekening voorzitter:

Bijlage:

1. Uitkomsten ambtelijke verkenning
2. Advies RCR